

Pericopa Truma - Despre precizie, desăvârșire și bună voință [anul 5784]

Pericopa Truma conține dispoziții pentru construirea Tabernacolului provizoriu pentru perioada marșului în deșert, iar în viitor, după stabilirea în țară pentru Templul care va fi construit de regele Solomon în Ierusalim. În Tabernacol, ca și în viitorul Templu, erau mobilier și unelte pe care le foloseau preoții (cohanim) la munca lor: Arca mărturiei care era în partea interioară și ascunsă a Tabernacolului (Exod 25:10), în care se aflau cele două table ale legământului pe care le-a primit Moise pe muntele Sinai (25:16), un altar mic pentru arderea tămâii care răspânda mireasmă plăcută în spațiul Tabernacolului (30:1-6); mai era notoriul lampadar care este gravat pe Poarta Titus din Roma și pe care preoții aprindeau în fiecare zi șapte lumânări (25:31-40), o masă pe care se va afla „pâinea înfățișării” pe care o mâncau preoții de Șabat (25:23-28); în curtea Tabernacolului se aflau marele altar pe care se aduceau jertfele (27:1-8) și un lighean în care preoții își spălau mâinile și picioarele înainte de începerea slujbei din Tabernacol (30:17-18).

Domnul a dat instrucțiuni precise cum să fie construite aceste componente și chiar Tabernacolul însuși. Aceste instrucțiuni se referă la materialele din care sunt făcute Tabernacolul și uneltele din el și la măsura exactă la care trebuie făcute. De exemplu, măsurile arcului două ama și jumătate pe o ama și jumătate, iar înălțimea era de o ama și jumătate (o ama sunt echivalente cu aproximativ 45 cm) (25:10); măsurile mesei erau de o ama și jumătate pe o ama, iar înălțimea de ama și jumătate (25:23); Tabernacolul însuși era construit cu precizie din scânduri de lemn în lărgime de o ama și jumătate și înălțimea de zece amot (26:16).

Aceste măsuri exacte sunt citate cu precizie în Talmud unde au iscat o divergență interesantă între înțelepți în legătură cu problema numită acolo dacă „se poate diminua” אפשר לצמצם sau nu se poate, adică dacă aceste lucruri pot fi făcute cu această exactitate sau într-un timp atât de precis? Aceasta dispută este mai ales una de realitate, însă ea poate avea consecințe legale (de halacha) serioase. Talmudul încearcă să dovedească exactitatea afirmației „se poate diminua”, adică este în capacitatea omului să facă lucruri exacte. Dacă Domnul a poruncit construirea Tabernacolului și a uneltelor care se află în interior cu măsuri precise, este previzibil ca omul să-le producă într-un mod precis. Această prevedere este posibilă doar dacă avem dovadă că este în putința vreunuia să facă lucruri precise, în acest caz măsurile precise „se pot diminua”.

La această dovadă Talmudul ripostează în tractatul Bechorot 17:a spunând că în acest caz nu aceasta este situația. Dacă Domnul a poruncit „să faci” אעשה, omul trebuie să facă tot ce îi este posibil ca să reușească. Însă dacă nu cumva a reușit să facă lucrurile cu toată precizia anticipată, munca aceasta va fi pe placul Domnului Dumnezeu.

Din această constatare noi învățăm două principii extrem de importante pentru fiecare dintre noi. Primul: Dumnezeu nu se așteaptă ca omul să facă lucruri care nu sunt în competența lui. Dacă există o poruncă - mițva sau interdicere - pentru oameni, aceasta înseamnă că este în cadrul posibilităților unei persoane de a le executa. În cazuri excepționale în care într-adevăr persoana nu poate îndeplini mițvaua (porunca), el este considerat *anus* אנוס „constrâns”. Există o regulă talmudică scrisă în aramaică care spune că Dumnezeu scutește persoana care este „constrânsă”, adică pe bune nu poate executa o poruncă. Bineînțeles că nu este vorba despre o autorizare desăvârșită. Orice persoană trebuie să cugete bine capacitatea lui, să se sfătuiască și să caute soluții.

Să vedem un exemplu simplu: postul. La evrei, postul este exclusiv postul denumit „negru”, adică nu se bea și nu se mănâncă nimic. Doar timpul diferă: este unul lung, de 24-25 de ore și sunt altele mai scurte: de la răsărit până la apus. Unele categorii de oameni sunt excluși de la postire: femei însărcinate, femei care alăptează și unii bolnavi. Însă și aceștia trebuie să încerce să postească cât pot, ori cât li se dă voie. Bolnavi cronici vor posti după recomandarea medicului: ori deloc, ori puțin, ori de obicei „în rate” *lešurin* לשיעורין, adică câte puțin dar mai des; bineînțeles că-și vor lua medicamentele ca în fiecare zi. Acestora se adaugă și copiii sub vârsta de 13 ani și soldați în război. Copiii care se apropie de vârsta majorării (12-13 ani) pot posti cam o jumătate de zi.

Al doilea principiu reiese din primul și este la fel de important ca și primul: dacă halachaua ne acordă un ordin exact pentru a efectua ceva și am încercat să-l efectuăm, dar am reușit doar într-un mod parțial – chiar și în acest caz faptele noastre sunt dorite de Dumnezeu. În iudaism nu există speranță ca omul să facă treaba întotdeauna la perfecție. Voința și efortul sunt cele mai importante. Dacă cineva se străduiește să facă cea ce este corect, lucrul acesta este apreciat chiar dacă rezultatele sunt parțiale. Aceasta datorită unei reguli talmudice, iarăși în aramaică, care spune că Domnul dorește inima omului, voința și devotamentul de a sacrifica și a face eforturi. Și rezultate parțiale contează când ele sunt bazate pe bună voința omului de a face ceea ce este bine.